

Гъогу мафэ шъутехь!

Республикэм иеджаплэхэр къэзыухыхэрэм аужыре одынджыныр къафитеуагъ. Мы мэфэкі мафэм линейкэу ахэм ашыкъуагъэхэм кілэ ыкыл пшъэшьэ мини 7 ахэтыгъ. Ахэр я 9-рэ ыкыл я 11-рэ классхэр къэзыухыгъэхеу ўшылаклакім апэрэ лъэбэ-къур хэзыдзэштхэр ары.

Сильаплэхэр еджаплэхэр къэзыухыхэрэр! Сигу къыздедеу сышууфэгушо Ѣылэндэгъэм ичээзыукіш шъузэрхахэрэм пае. Шъулал къэралыгъо ушэтынхэр ильых, еджаплэхэр шъуачлэхъашт, сэнэхъатхэр шъулэ къижкугъэхъаштых. Еджаплэм шъучлэсүифэ шъенгъяу ыкыл къулайнгъяу шъулэ къижкугъэхъагъэхэр нэбгыре пэлчъ къызфигъэфедэжынхэ ылъаклынэу, гъогоу хэшьухыгъэм зэрифешуашем тетэу шъурлыклонеу сышууфэлъало. Шъуниклэлэгъаджэхэр зыщылумыгъэгъупшэх, кілэ зыфэжкугъас, сэнэхъатэу къихшъухыштимкіш къулайнгъэхэр шъулэ къижкугъяхъэх, лъэгэлаклэхэм шъуафаку!

Еджаплэм ылж гъэсэнгъяэ дэгүу зэжкугъэгъотын пае республикэм амалышухэр илэх: ашыкъэрэ къэралыгъо еджэлліту, техникумхэр ыкыл колледжхэр сэнэхъатипши пчъагъэ къыдээзилтэхэрэр тиэх. Республикаем иорганизациехэр гъэсэнгъяэ зыщарагъэгъотыхэрэм лекциихэр ыкыл семинархэр, научнэ конференцихэр, факультативхэр, форумхэр, творческэ ыкыл нэмэйкі лъэныкъохэм ялхыгъэ юфтхабзэхэр, общестьене Ѣылэндэгъэхъэх, къащышъожэх.

Адыгэим иныбжыкіхэр ары республикэми тихэгъегуи янеущырэ мафэ зыфэдэштэр зэллэтигъяэр. Шъушыщ пэлчъ специалист дэгүу зэрэхьюштым, юфээ зыфэгъэзагъэм икъулайнгъэхэр дэгэу ылэ къызэрригъэхъаштхэм, тиреспубликэ иштыхъу чыжъеу зэригъэштүшт, аш игъехагъэхэм джыри нахь зэрэхийгъэхьюштым, зэдьтиунэу щытыр къызэриуухумэштим сицихъе тель.

Гъэхъагъэхэр шъушынхеу шъуфэсэло, гъогу мафэ шъутехь!

АР-м и Лышъхъэу Къумпыйл Мурат

Тын лъаплэр къыфагъэшьошагъ

Урысые Федерацием и Президент и Указкіэ Адыгеим урысыбзэмрэ литературэмрэкі икілэгъаджэу Мария Трофименкэм гъэсэнгъяэм ылъэнкъокі ыкыл ныбжыкіхэр яхэгъэгу шу альэгъоу пүгъэнхэмкіш гъэхъэгъэшхоу илэхэм апае Ѣытхъуцэу «Урысые Федерацием изаслуженэ кілэгъадж» зыфиорэр къыфагъэшьошагъ.

Урысыем и Президентэу Владимиром Путиным ар къыритыжыгъ Урысые Федерацием иапшьэрэ икъэралыгъо тынхэр афэгъэшьошэгъэнхэм фэгъэхыгъэ Ѣофхъабзэу зэхашагъэм ильэхъан. Тыгъуасэ Кремлым хэт Екатериненскэ залым ар къыщыратыжыгъ.

Къэралыгъом ипащэ Мария Трофименкэм къылэжыгъэ цэ лъаплэм пае къыфэгушуагъ ыкыл тапэки гъэхъагъэхэр ышынхэу фиуагъ.

«Пүнүгъэ-гъэсэнгъяэр пшъэрэильт къызэрлыклоу Ѣытэл, ахайхэр етлани къыткіхъухъэхэрэм афэгъэхыгъэу угущын хъумэ. Мышкіл еджаплэмрэ кілэгъаджэмэр мэхъяншо ялэ щыт. Ахэм шъенгъяэм имызакъоу, цыфыгъэ-шэлхэ дахэхэри, цыфым зеклоклэшнэу нэужым хэлъыштхэри хальхъэ. Зиклэлэгъаджаклохэр «Урысыем и Лышъхъу» хъугъэ кілэгъаджэхэм лъйтэнгъэ ин афысиэу тын лъаплэр непэ ажлэсэгъэхъяжых», — **къыуагъ Владимир Путиным**.

Трофименко Мария Николай ыпхъум 1971-рэ ильесым Адыгэ къэралыгъо кілэгъаджэ институтыр къуухыгъ, урысыбзэмрэ литературэмрэкі кілэгъаджэ сэнэхъатыр илэ хъугъэ. Еджэнхэр къызэриуухыгъэм лъыгытэу Ѣофшэнэр ригъэжъагъ. Республикаемкі, ахайхэр етлани ежь зынут мытехъопэ гимназиу N 22-м Ѣылэжъэрэ кілэгъаджэхэу ахайхэр гуетынгъэ хэльэу зипшьэриль зыгъэцаклэхэрэм ар ашыц. 1975-рэ ильесым къыщыублагъэу непэ къызынэсгыгъэм

Мария Трофименкэм мы организацием Ѣоффешшэ. Мые��уапэ Ѣылэндэгъэу, нэужым Ѣоффишэ ылпэласэхэу, хэгъэгум ицыиф шагъохэу хъугъэхэм ашыщыбхэр аш ригъэджаагъ ыкыл ыпшыгъэх. Ахэм зыкіэ ашыщ Урысые Федерацием и Лышъхъу Ѣытхъуцэу, Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэ игуадзэу Цэй Эдуард.

Адыгэим и Лышъхъэу Къумпыйл Мурат къызэриуагъэмкі, Трофименко Марие Николай ыпхъум ылпэлэсэнгъяэ ин хэль, гъэсэнгъяэм ылъэнкъокі Адыгэим иштыхъу чыжъэу зыгъэу гъэхъагъэхэр аш ышынгъэх.

«Къэралыгъо Ѣытхъуцэу «Урысые Федерацием изаслуженэ кілэгъадж» зыфиорэр къызэрфагъэшьошагъэм пае Мария Николай ыпхъум сышэхэрэм афаагъэшьошэрэ ахайхэр цэ лъалэ Ѣыт. Илофшэнкі ылпэлэсэнгъяэ хэльым имызакъоу, икілэгъаджаклохэм гъэхъагъэу ашыгъэхэри аш къеъгъэлъагъо. Урысые лъягаплэм тетэу тиклэгъаджэхэм гъэхъагъэу ялэхэр къызэрэхэдгээшхэхэрэм иштыхъу къэкошт Президентым къытгээцүгъэ пшъэрэильхэр гъэцэллагъэ хъунхэмкі, лъэлкэ проектэу «Гъэсэнгъяэр» пхырышыгъэнимкі ыкыл кілэгъаджэхэм шхъэклэфэлтэйтэнгъяэу фашырэри аш нахь къеътэ», — **къыуагъ Адыгэим и Лышъхъэу Къумпыйл Мурат**.

АР-м и Лышъхъэу ипресс-къулыкъу

Юфышэ
анахъ
дэгъухэр
къыхахыгъэх

Республикэ зэнэ-
къокъоу «Меди-
цинэ ыкыл фарма-
цевтическэ гурыт
гъэсэнгъяэ зиэ
Юфышэ анахъ
дэгъу 2023-рэ»
зыфиорэм зэ-
фэхысыжъхэр
фашигъэх.

ЛъэныкъуитфыкІ
аррагъэлокыгъ:

«Медсестра шхъаэ
анахъ дэгъур», «Палатэм
щылэжъэрэ медсестра
анахъ дэгъур», «Участковэ
медсестра анахъ дэгъур»,
«Фельшер анахъ дэгъур»,
«Мамыку анахъ дэгъур».

Медицинэ учреждение 12-мэ ашылажъэрэ нэбгырэ 15 зэнэкъокъум хэлэжъагъ. Текноныгъэр зыфыгъэшьошагъэр **Кыкы Аминэт Шамсудинэ ылхъур** ары, Адыгэ республике сымэджэшым гу-лъынтфэ хиругилемкэ иотделение ар имедсестра шхъа. Джащ фэдэу зэнэкъокъум илаураат хъугъэх **Наталья Каплуновская**, Джэджэ район сымэджэшым иприемна э отделение имедсестра, «Фельшер анахъ дэгъур» **Людмила Аблец**, Адыгэ республике сымэджэшым ипрофильнэ бригадэ иподстанции ифельшер, «Мамыку анахъ дэгъур» **Маргарита Погосовар**, Мые��опэ къэлэ сымэджэшым сабыйхэр къызщыхъэрэм иотделение имамыку, «Участковэ медсестра анахъ дэгъур» **Светлана Павленко**, Мые��опэ район сымэджэшым иучастковэ медсестра. Медицинэм и Мафэ ехъулэу Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние Ѣылэндэгъэхъэрэхэр къыщыдэзыхъыгъэмрэ илаураат хъугъэх **Наталия Каплуновская**, Джэджэ район сымэджэшым иприемна э отделение имедсестра, «Фельшер анахъ дэгъур» **Людмила Аблец**, Адыгэ республике сымэджэшым ипрофильнэ бригадэ иподстанции ифельшер, «Мамыку анахъ дэгъур» **Маргарита Погосовар**, Мые��опэ къэлэ сымэджэшым сабыйхэр къызщыхъэрэм иотделение имамыку, «Участковэ медсестра анахъ дэгъур» **Светлана Павленко**, Мые��опэ район сымэджэшым иучастковэ медсестра. Медицинэм и Мафэ ехъулэу Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние Ѣылэндэгъэхъэрэхэр къыщыдэзыхъыгъэмрэ илаураат хъугъэх **Наталия Каплуновская**, Джэджэ район сымэджэшым иприемна э отделение имедсестра, «Фельшер анахъ дэгъур» **Людмила Аблец**, Адыгэ республике сымэджэшым ипрофильнэ бригадэ иподстанции ифельшер, «Мамыку анахъ дэгъур» **Маргарита Погосовар**, Мые��опэ къэлэ сымэджэшым сабыйхэр къызщыхъэрэм иотделение имамыку, «Участковэ медсестра анахъ дэгъур» **Светлана Павленко**, Мые��опэ район сымэджэшым иучастковэ медсестра. Медицинэм и Мафэ ехъулэу Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние Ѣылэндэгъэхъэрэхэр къыщыдэзыхъыгъэмрэ илаураат хъугъэх **Наталия Каплуновская**, Джэджэ район сымэджэшым иприемна э отделение имедсестра, «Фельшер анахъ дэгъур» **Людмила Аблец**, Адыгэ республике сымэджэшым ипрофильнэ бригадэ иподстанции ифельшер, «Мамыку анахъ дэгъур» **Маргарита Погосовар**, Мые��опэ къэлэ сымэджэшым сабыйхэр къызщыхъэрэм иотделение имамыку, «Участковэ медсестра анахъ дэгъур» **Светлана Павленко**, Мые��опэ район сымэджэшым иучастковэ медсестра. Медицинэм и Мафэ ехъулэу Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние Ѣылэндэгъэхъэрэхэр къыщыдэзыхъыгъэмрэ илаураат хъугъэх **Наталия Каплуновская**, Джэджэ район сымэджэшым иприемна э отделение имедсестра, «Фельшер анахъ дэгъур» **Людмила Аблец**, Адыгэ республике сымэджэшым ипрофильнэ бригадэ иподстанции ифельшер, «Мамыку анахъ дэгъур» **Маргарита Погосовар**, Мые��опэ къэлэ сымэджэшым сабыйхэр къызщыхъэрэм иотделение имамыку, «Участковэ медсестра анахъ дэгъур» **Светлана Павленко**, Мые��опэ район сымэджэшым иучастковэ медсестра. Медицинэм и Мафэ ехъулэу Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние Ѣылэндэгъэхъэрэхэр къыщыдэзыхъыгъэмрэ илаураат хъугъэх **Наталия Каплуновская**, Джэджэ район сымэджэшым иприемна э отделение имедсестра, «Фельшер анахъ дэгъур» **Людмила Аблец**, Адыгэ республике сымэджэшым ипрофильнэ бригадэ иподстанции ифельшер, «Мамыку анахъ дэгъур» **Маргарита Погосовар**, Мые��опэ къэлэ сымэджэшым сабыйхэр къызщыхъэрэм иотделение имамыку, «Участковэ медсестра анахъ дэгъур» **Светлана Павленко**, Мые��опэ район сымэджэшым иучастковэ медсестра. Медицинэм и Мафэ ехъулэу Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние Ѣылэндэгъэхъэрэхэр къыщыдэзыхъыгъэмрэ илаураат хъугъэх **Наталия Каплуновская**, Джэджэ район сымэджэшым иприемна э отделение имедсестра, «Фельшер анахъ дэгъур» **Людмила Аблец**, Адыгэ республике сымэджэшым ипрофильнэ бригадэ иподстанции ифельшер, «Мамыку анахъ дэгъур» **Маргарита Погоsovare**, Мые��опэ къэлэ сымэджэшым сабыйхэр къызщыхъэрэм иотделение имамыку, «Участковэ медсестра анахъ дэгъур» **Светлана Павленко**, Мые��опэ район сымэджэшым иучастковэ медсестра. Медицинэм и Мафэ ехъулэу Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние Ѣылэндэгъэхъэрэхэр къыщыдэзыхъыгъэмрэ илаураат хъугъэх **Наталия Каплуновская**, Джэджэ район сымэджэшым иприемна э отделение имедсестра, «Фельшер анахъ дэгъур» **Людмила Аблец**, Адыгэ республике сымэджэшым ипрофильнэ бригадэ иподстанции ифельшер, «Мамыку анахъ дэгъур» **Маргарита Погоsovare**, Мые��опэ къэлэ сымэджэшым сабыйхэр къызщыхъэрэм иотделение имамыку, «Участковэ медсестра анахъ дэгъур» **Светлана Павленко**, Мые��опэ район сымэджэшым иучастковэ медсестра. Медицинэм и Мафэ ехъулэу Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо филармоние Ѣылэндэгъэхъэрэхэр къыщыдэзыхъыгъэмрэ илаураат хъугъэх **Наталия Каплуновская**, Джэджэ район сымэджэшым иприемна э отделение имедсестра, «Фельшер анахъ дэгъур» **Людмила Аблец**, Адыгэ республике сымэджэшым ипрофильнэ бригадэ иподстанции ифельшер, «Мамыку анахъ дэгъур» **Маргарита Погоsovare**, Мые��опэ къэлэ сымэджэшым сабыйхэр къызщыхъэрэм иотделение имамыку, «Участковэ медсестра анахъ дэгъур» **Светлана Павленко**, Мыеenderror

«Мыекъопэ вальс»

Еджаплэм ипчэхэр зэүхыгээ, зичээзу ильэс еджэгүр къэзыухыгэхэм гимназирем мыгээ кычыкъыхэрэри ягыусэхэу сатыреу зажэтигъэх. Джыри ахэм къэралыгэ шүштихэр къапыштых, ау щитм, аужирэ одыджныры ящынэгэ изыедзыгэо зараухыгэем ишыхтэй.

Мыекъопэ гимназиу N 5-м илаштэй Баслынэй Сайдэ мэфээкээ зэхахээр къизэуихыгэ. Къэлэгэбаджэхэм ацлэкээ еджаплэр къэзыухыгэхэм ар къафэгушуагь. Нэбгырэ 28-у гимназирем кычыкъыхэрэри гурит еджаплэр къэзыухыгэ ныбжыкээ пстэуми афэдэу щынэгээ гьогум техъаштых. Нэбгырэ 52-мэ я 9-рэ ыкли 68-мэ ублеплэ классхэр гимназирем мыгээ кыщауихыгэх. Еджаплэм гъэсэнгээмкээ хахьюо ышыгъэм шхъаджи ыкыучиэ зэрэхильхээр гимназирем илаштэхынэфыкыгэ ыкли кычыкъыхэрэхэм закынифигъэзаг:

«Еджаплэр шууигуукъэкихъэ нэфхэм къазэрхэнэштэм сицихъэ тель. Шууапэ иль къэралыгэо уштэтихэр дэгьоу шуутынхэу шууфэсэо! Щынэгээ гьогу кыхъэу шууапэ ильюм гъэшэгъоньбэ щышульгээгүйт. Сыд хуугъямы, шуунасып къыхыирэ нахынбэу, жууѓэнэфэрэ лъэгаплэм шууанесынэу, шууигухэхъэр кыжкудхуунэу шууфэсэо!»

Мыекъопэ гимназирем къэзыухыгэхэм шууфэс гущынэхэмкээ зафигъэзаг АР-м культурамкээ иминистрэу Аулье Юрэ. АР-м и Лышхэрэ министрэхэм я Кабинетрэ ацлэкээ къэлэгэбаджэхэм, къэлэдэжаклохэм, еджаплэм кычыкъыхэрэми къафэгушуагь, уштэтихэр зыпэ ильхэм ахэр 16-эх афэхуунэу

Гурит еджаплэм тыгыуасэ аужирэ одыджныры къащитеуагь. Мыекъопэ гимназиу Евгений Шварц ыцээ зыхырэм аш фэгэхыгэ мэфээкээ юфтхьабзэу щызэхашагьем еджаплэр къэзыухыгэхэм хэушхьафыкыгэ вальсым ильэтегъэуцо къыщашигъ.

А. Ляутеншлегер.

афиуагь. Къэралыгэо программехэр кызифагъэфедээз еджаплэм гъэцэкэхынхэр зэрэшызэшуахыгэхэм, къэу къашыхэрэм япчагъэ зэрэхагъахорэм министрэм ягуу кышыгъ. Еджаплэр къэзыухыгэхэм къыхахыгэ сэнхэхтэхэмкээ ящыкээгэ гъэсэнгээгэ зэрэгтэгъотыныш, щынэгээм пытэу хеуценхэу афиуагь.

Мыекъопэ гимназиу N 5-рэ шольтээр мэхъянэ зилэ күлтурнэ къэлэним илссэуаль. Алексеевскэ реальнэ училишты 1900-рэ ильэсийн аш кышызэшуахыгъагь. 1920-рэ ильэсийн щыублагайзу еджаплэм яунэу хууѓыгъ. Пышсэхэр зэхэзилхэштэгъэ Евгений Шварц ильэсийн 8-рэ мыш щеджагь. Тарих халамэт зыпэль еджаплэм 2021-рэ ильэ-

сым, Евгений Шварц кызынхуугээр ильэсийн 125-рэ зэхэй, пышсэулатэм ыкли драматургым ыцээ фаясыгъ. «Шварц и Унэ» иволонтерэу Ирина Константиновари зэхахээм кышыгүчилэгь.

Евгений Шварц Алексеевскэ реальнэ училишты, джы Мыекъопэ гимназирем кызиухыгъэрэ мэгье ильэсийн 110-рэ хууѓээ. Аш ыпкэ къиклэу «Шварц и Унэ»

иволонтерхэр къэцакло фэхъухи, гимназиер къэзыухыгэхэм апае хэушхьафыкыгэ вальс арагъэтхынэм ипроект зэшшуахыгъ. Мэкъамэр зиер УФ-м изаслуженэ артистэу, театрэ Эрмитажным илаштэй, композиторэу Андрей Семеновыр ары, къашьор зыгъэуцугъэр АР-м изаслуженэ артисткэу Елена Сороковская. Симфоническэ шапхъэм изыльхяаъэр АР-м и Къэралыгэо филармоние исимфоническэ оркестр. АР-м культурэм и Министрствэ илэпилэгъукээ проектир гъэцэклагъэ хууѓээ. Мыекъупэ игурыт еджаплэм къачицкэхэрэм зэкэми Евгений Шварц ыцээ зыхырэ гимназирем къэзыухыгэхэрэм явалсэу джы щынэ хууѓээр агъэфедээ ашын альэкыщтэу проектир зигукъэкынхэм алтытэ.

Вальсым иапэрэ лъэтегъэуцо-къашьор Мыекъопэ гимназиу N 5-рэ мэгье къэзыухыгэхэм еджеплэ щагум къыщашигъ. Аш ыуж гимназист бгъэхальхээр ыкли Е. Шварцым исурэт зэрэйт нэпзепль открыкткэхэр ахэм аратыгъэх.

Алэрэ къэралыгэо уштэин шхъаэхэр (ОГЭ) физикэмкээ, биологиэмкээ, тарихымкээ непэ гимназирем икэлэдэжаклохэм атышты. Зэйкэ Къэралыгэо уштэинхэр (ЕГЭ) химиэмкээ, географиэмкээ, литературэмкээ жынгыгъуакем и 26-м арагъэтштэх.

Я 11-рэ «А» классым икэлэдэжаклоу Артем Стуканрэ а 1-рэ «А» классым ис Ляйсан Налбантовамрэ аужирэ одыджныр къытырагъэоныр къафагъэшшошагь. Аш ымакъэ еджеплэ щагум щыжынчыгъ.

ТЭУ Замир.

Шъачэ иаэропортрэ Мыекъупэрэ зэрипхыщтын

Адыгейимэ Краснодар краимэ ашыгсэурэ цыфхэм транспортным ылъэныкъокэ яфэллашхэр нах дэгьоу гъэцэкээгъэнхэм пае мэкъуогъум и 1-м кыщегъэжагъэу мэшлокуу N 814-р Шъачэ кыкызэ Мыекъупэ къаклозэ ёшыщт.

Мэшлоку зэтэгээпсихыгъэхэу купэу «Ласточкээ» заджэхэрэм ашыщ а гьогум тетыштыр.

Мафэ къэс цыфхэм мэшлокуу къэу агъэнэфагъэмкээ гьогу техъанхэ альэкыщт. Станцие «Аэропортрэ Шъачэ» мафэ къэс пчэдэхжым сихытэр 6.41-м ар кыыгууныш, Мыекъупэ сихы-

тыр 12.41-м къэсийт. Адыгейим икэлэ шхъаэ сихытэр 16.10-м мэшлоку дэкыщт, къэх станцием сихытэр 12.10-м нэсийт.

Мэшлокуу къэуцуплэ заулэ ёшыщт, ахэр станциехэу Адлер, Хостэ, Шъачэ, Тыгъэмэйп, Лэу, Псышупэ, Щыпсы, Туапсэ, Хъядыжь ыкли Шытхалэ.

Адыгейим икэлэ шхъаээрэ хы Шуцлэ юшомрэ зээзыхыгээрэ ятлонэрэ мэфэ мэшлокуу хуущт Шъачэ кыкызэ Мыекъупэ къэсийт мэшлокуу. Непэкээ республикэм ёшыгсэухэрэр «Мыекъупэ — Имеретинскэ Курортэр» ёшыгсэухэрэр мэшлокуу N 834-р Шъачэ нигъэсийнхэ ылъэ-

къщт. Мыекъупэ пчэдыхжым мэшлоку дэкыщт, Имеретинскэ Курортэм — пчыххэм.

Шъугу къэтэгъэкыжы: чыжээ клоэрэ мэшлокуухэу купэу «Ласточекэм» хахъэхэрэр Шъачэ екыихэш непэкээ станциехэу Анапэ, Ново-российскэ ыкли Ростов анэсих. Цыфхэм а мэшлоку лъэпкхэр агу рехых, нах зэлъашээ хууѓээ.

Пэшорыгъэшьэу билетхэр зыщэф зыштоигъохэм аш фэдэ амал ялэ хууѓээ. Чыпэхэр щылэхэм ыкли билетхэр аусас зыфэдэзирэ нахь игъэктэгъэу юхъзэхэль обществэу «РЖД-м» и официальнэ сайт ўызэжкугъэшэн шууљэкыщт.

Адыгейим ошъушхо къыщехыгъ

Мыекъопэ районым ўылсэухэрэм ясоциалн хытыухэм къарагъэхъагъэх ошъушхоу ўылгъээм икэлэхэм ялхыгъэ сурэтхэр.

Ошъу къемыхынмкээ къулыкъум юф ўылгъээ нахь ышэмми, гумэкыгъэ ўылгъээ. Джыри ошъу къехын зэрильэкыщтм ухумаклохэм цыфхэм анаэтираагъадзэ.

Федеральн къэралыгэо бюджет учреждениеу «Темыр-Кавказ УГМС-м» къизэритьгъэмкээ, жыныгъуакем и 23-р

екыфэ, джащ фэдэу жыныгъуакем и 24-м ыкли и 25-м республикэм ошъушхо къыщещхыщт, шыблэр гъоѓошт, ошъу къехыщт, жыбыгъэр такъикъым метрэ 20 — 22-рэ фэдиз ильэшыгъэу къепщэшт.

Урсынэм ошъе-дэмешыгъэ юфхэмкээ и Министрствэ и Гъэлорыншэлээ шхъаэу Адыгэ Республиком ўылгъээм цыфхэм тэубытагъэ хэлъэу игъо афельэгъэу шхъаныгъупчэхэр фашынхэу, автомобилхэр гаражхэм ачлагъеуцонхэу, чыгхэм апчыжъэу ахэр агъэу-

цунхэу, рекламэхэр зытет пкыгъохэм ащауխанэу. Джащ фэдэу шыблэр зыщыгъохэрэ лъэхъаным электричествэр зэриклохэрэм, антеннэхэм апэччыжэнхэу, телефонхэр, сотовэхэри зэрэхтэхэу, электричествэмкээ юф зышээрэ пкыгъо зэфэшхъафхэр амьгээфедэнхэу.

Адыгейим мэкъумэш страхованиемкээ программэм нахь чанэу хэлжээнхэу, чынагъэу ашырэм ипроцент 80-м нэс къэралыгэо къафильгъэжүжын зэрильэкыщтм иамалхэри альгъээсигъэх.

Шъугу къэтэгъэкыжы: мэлйлфэгъум ўылгъэхэм адэжь республикэм ошъушхо ўылгъээм къыхэкъеу коц гектар 736-мэ, рагс гектар 486-мэ, хъэ гектар 40-мэ, зэнтх гектар 15-мэ, ильэсбэрэ къэкынхэм фытэгъэпсихыгъэхэр зыщахальхээгъэе гектар 822,9-мэ зэрарахыгъэ.

Жъоныгъуакэм и 24-рэ — славян тхыбзэмрэ культурэмрэ я Маф

Адыгэ Республикэм щыпсэухэу льтэтэнгъэ зыфэтшихэр! ТичыпIэгъу лъапIэхэр!

Славян тхыбзэмрэ культурэмрэ я Мафэ фэш! тышууфэгушо!

А мафэм кьеушыхьаты Урысыем итарихъ, славян лъэпкхэм якультурэ икъэкIупIэхэм льтэтэнгъэ зэ-рафтшырэр. Плэшэгъу пчыагъэхэм къаклоцI тхыбзэр культурэм хэхъонгъэ ышынымкэ, шэнгъэхэр къыт-къэхъухъэхэрэм алэклэдгэхъанхэмкэ мэхъанэшко зиэльэнникью щытыгъ.

Мы мэфэкI мафэр хэдгъеунэфыкъизэ, Урысые къэ-

ралыгъом итарихъре икультурэрэ мэхъанэшко зэрялэджыри зэ къыхэтэгъэщи. Урысые обществэм иххэо-нгъэкэ, цыфхэм язэхэшыкынгъэ нахь зыкы/э-тынымкэ, гушхъэлаж банингъэхэм нахь аххэб-нымкэ ар амалышоу щыт.

Адыгэ Республикаэм цыф лъэпкэ зэфэшхьафи 100-м ехъумэ ялъыклохэр щэпсэух, ахэм зэгурынонгъэрэ мамырныгъэрэ азыфагу иль, лъэпкхэр зэрэзэгурылохэрэ ыкы зэрэзэлтийэсхэрэ бзэу урысыбзэр щыт. Республикаэм исхэм язэгурынонгъэ гээптигъэ-нымкэ урысыбзэр мэхъанэшко зиэль лъэникью щыт.

Мы мэфэкI тапекI урысыбзэм льтэтэнгъэу фэтшырэр нахь ерэгъэпйт, хэгъэгум ишлэгэе анахь

инхэм ашыщым къыткIэхъухъэхэрэр хэцгээнхэмкэ къекIопIэшту орехъу!

ТичыпIэгъу лъапIэхэр, зэкэми тышыуфэлью, псай-ныгъэ пытэ, насып, щылэкIэшту шүүиэнэу, Адыгейимрэ Урысыемрэ яфедэ зыхэль юфтхъэбэшшухэм гъэхъа-гъэхэр ашышуушынхэу шүүфэтэло!

Адыгэ Республикэм и Лышъхъэу, Урысые политическэ партиеу «Единэ России» и Адыгэ шольыр къутамэ и Секретарэу КъУМПЫЛ Мурат

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхаматэу Владимир НАРОЖНЭР

Я XVI-рэ Дунэе научнэ еджэнхэр

Хабзэ зэрэхъугъэу, ильэс къэс гуманитар ушэтынхэмкэ Адыгэ республикэ институтэу Т. КIэрощэм ыцIэ зыхырэм научнэ еджэнхэр славян тхыбзэм ыкы культурэм афэгъэхыгъэхэр щызэхашэх.

Славян просветительхэу Кириллэрэ Мефодийрэ ми лъэнникьюмкэ юфыншо алэжьыгъ. Ежь мэфэкIыри лъэнникьюабэу ыкы мэхъанэ зиэль гъэпсыгъэ, Урысыем ар игъэкотыгъэу щыхагъеунэфыкы. Ильэс 16 хъугъэу мы юфтхъэбээ иныр зэхашэе славян-адыгэ культурэ зэпхынгъэхэмкэ институтым иотдел инаучна юфыншохэм. Непэрэ научнэ еджэнхэм дунэе мэхъанэ ялэхъугъэ.

Отделым ипащэу Г. Б. Луганскаям къызэрига-гъэмкэ, мурадэу ялэр славян-адыгэ зэпхын-

гъэмкэ юфыншохэм опытэу ялэр зэхэфыгъэныр, та-рихъ уасэу илэр гъэунэ-фыгъэныр, славян ыкы адыгэ лъэпкхэм язэдэо-рышакэ тарихъ-культурэ лъэнникьюмкэ гъэунэфыгъэныр, Урысыем, лэкыб къэрал благъэхэм ыкы чызхъэхэм ашыпсэурэ цыф лъэпкхэр культуры зэдэгүүшүгъумкэ зэпхыгъэнхэр ары.

Зэпчайжэе шыкIэм тэ-тэу научнэ-ушэтэкIо ин-ститутхэм ыкы гучхэм ялофыншохэм — тарихъ-лэжхэр, этнографхэр, культурологхэр, филолог-

хэр, фольклористхэр, ис-кусствоведхэр, краеведхэр, музейхэм ыкы тхыль-еджапIэхэм ялофыншохэм, гурт сэнэхьат ыкы ашыпшээрэ гъэсэнгъэ зы-щарагэгъэтырэ еджа-пIэхэм якIэлэе-аджэхэр зэдэгүүшүэштых, гупшисэ-гъу зэрэхъуущих. Зигъо шIэнгъэ юфтхъабзэм Адыгэир, Къэрэшэе-Шэр-дэжэсыр, Краснодар ыкы Ставрополь крайхэр, Баш-коростан, Республике Беларусь, Армениер, Азербайджан хэлжэхэр.

Еджэнхэм доклад 50 фэдизым ашытегүүшүэ-

щых, ахэм яавторхэр зэльашээрэ шIэнгъэлэж-хэр ыкы наукэм хэуцорэ ныбжыкэ ушэтаклохэу АКУ-м ыкы КъБУ-м яас-пиранхэр, магистранхэр Краснодар культурэмкэ икъэралыгъо институт, мыхэм анэмыкхэри. Къи-ютыкынхэм ыкы доклад-хэм темэ зэфэшхъафыбэ къацаалэтигъ, ахэр мэхъанэшко зиэль заклэх. Непэя XVI-рэ Дунэе научнэ юфтхъабзэу гуманитар ушэтынхэмкэ Адыгэ республикэ институтэу Т. КIэрощэм ыцIэ зыхырэм щыкIорэр шIэнгъэ гупшисэ икъухэр зыхэль эзэрэштыйм уеджэн-дэшшинынэу щытэп.

ШIэнгъэ еджэнхэр зэрэкуюгъэхэмкэ зэфэхъысажхэр ашыштых ыкы статьяхэр зекIэ зидэт тхыль къыдагъэкыщ.

МАМЫРЫКЬО Нуриет.

КIэракIэ мэхъух, заушъомбгъу

Мыекъуапэ ирайон цыкIухэу «Восходынрэ» «Михайлово» зыфиорэмрэ аужырэ уахтэм хэпшыкIэу зэхъо-кыгъэх.

— АР-м и Лышъхъэу Къумпыл Мурат, феде-ральнэ ыкы шольыр хэбзэ кулыкъухэм ялэ-пылэгъукэ мыхэм кIэлэ-

цыкIу ыгъыпIакIэ, шэп-хэшүхэм адиштэрэ по-ли клиникэ ялэхъугъэ, нэбгырэ 1100-мэ атель-тагъэу ёджапIэ щытэшы,

щагухэр, гъогухэр тэгъэ-кэжых, зыгъэпсэфыпIэ чыпIэхэр зэтэтэгъэпсыхъэх, — къыуагъ Мыекъоп къэлэ администра-

цием ипащэу Геннадий Митрофановым.

Мы районхэм бэдээршыпIэу ялэм игъэкIэжыхыни пшьэрэиль шхъаалхэм зэраачыщым аш къыкыгъэтхыгъ. АР-м иминистрэхэм я Кабинет и Тхаматэу КIэрэшэ Аңзаур-рэ Геннадий Митрофано-вымрэ «Восходын» ибэ-дээршыпIэ иоф тегу-щыгъагъэх. Гъэстынхыэ шхъуантIэм икуланпIэу дав-лениешхо зиэм тетигъэ

щапIэхэр мы уахтэм ыа-хыхых, юфыншохэм нахь агъэпсэнкIэнхэш, чыпIэм игъэкIэбзэн рагъэжъэшт, етIанэ ар зэтэрга-эпсыхъашт.

ЩапIэхэр зиягъэхэм е зыгъэфедэштыгъэхэм фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ящагухэм сатышыпIэхэр ашагъэпсэнхэу фитынгъэ-я. Джаш фэдэу урамэу Батарейнэм щашыгъэ бэ-дээршыпIэм щэпIэ чыпIэхэр щаубытыхэ альэкыщ.

Къэлэ администрацием иотделэу мы юфхэм афэ-гъэзагъэм предпринима-тельхэм макъэ аригъэлүү.

Геннадий Митрофано-вым къэлэдэсхэм йэрыфэ-гу щыпIакIэ ялэним, Мыекъуапэ итепльэ нахышум ыльэнхыкъола зэхъокыгъэ хъуным зэхэубытэгъе экло-пIакIэ илэу зэрэдэлажэхэрэм къыкыгъэтхыгъ.

Мыекъоп къэлэ администрацием ипресс-къулыкъу.

Искусствэр — тибаиныгъ

ЛЭУЖЫКІЭР ГЪЭПСЫКІЭ-ШЫКІЭ ХАБЗЭХЭМ АФАГЬЭНЭОСАГЬ

Жыоныгъуакэм и 18-м АР-м и Лъепкъ тхыльеджапіэ ныбжыкіэ пүнүгъе-гъэсэнүгъэм тегъэпсыхъэгъэ юфтихъабзэу «Придворный музикальный этикет в России XVIII века» зыфиорэр щизэхашагь.

Музыкэ лекторием «Пушкинскэ картэмкіэ» къырагъэблэгъягъэх Адыгэ къэралыгъо университетым ыкы Мыеќопз гуманитар-техническэ коллежым ястудентхэр, якілэе-гъаджэхэр, культурэм иофышылхэр.

Хэтре цыфи гъэпсыкіэ-шыкіэ хабзэу илэр иунэ, иунағьо къащежье, ауми я XXI-рэ лїешлэйбу тзызыпсэурэм уицывыгъэ шапхъе нахьышу пшынымкіэ, уигъэпсыкіэ хабзэ уфесакъеу узделжъэжынымкіэ амалыбэ Ѣы. Ныбжыкіэхэм шенышуухэр, гъэпсыкіэ локі-шыкіэ тэрэзхэр

ахэлхъэгъэнхэмкіэ мыш фэдэ иофтихъабзэр юрыфэгъо альятагъ зэхэштаклохэм. Хэгъэгум икультурэ ку гъэшлэгъон ялэубытыпэу тхыльеджапіэм иофышылхэм «Придворный музикальный этикет в России XVIII века» зыфиорэр къафыраотолыгъ ныбжыкіэхэм. Уегупшилхэм, уиблэкыгъэ чыжъе ихабзэхэр умышлэу цыфымкіэ ахэм шуагъеу ялэри къыбургулоштэп. Бэ зыльгъулыгъ, бэ зышэхэрэр тхыль зэфэшхъафхэр зикласэу, ахэм яджэхэрэр ары.

Ау ныбжыкіэм янахьыбэм яухатэ амышлахэу тлэклү алекікы хъугъе, яфэныкъогъэ шеныхъэхэри Ѣыненыхъемкіэ икью агъотыхэрэп. Гъэпсыкіэ-шыкіэм Ѣыщ, гущылам пае, мэклало.

укуомэ, ушхызэ, гъогур зэкэ уубытэу урыклоныр, хэти ышлэн фаер, джабгу лъэнэыкъор ыыгъа зеклон зэрэфаер ары.

Гущылакіэ хабзэми, шхэнми, зыгэпсэфыкіэ шыкіэм, нэмькі Ѣыненыхъэ лъэнэыкъуабэми шыкіэ гъэнэфагъэ ахэль, ау гухэкими, ныбжыкіэхэр «шъхъахынало» хъугъех, шылкъе, ахэт ахэм гъэсагъэхэри, ау пчъагъэр мэклало.

Ац фэгъэзэгъагъэр музыкэ отделым иофышылхэр Хъапышт Мариет. Хэгъэгушхом икультурэ инкіэ гъэзгъеу темэр къыхэхьгъагь. «Чыр цынээз къауфе, клаэр цыкүзэ агъас» зыфиорэр гупшилхэр къигъэтхъеу зигъо юфыльор гъэпсыгъагъэ. Урысыем итарихъ, ыбзэ, икультурэ, гъэпсыкіэ-шыкіэ lyakіэхэр икью пшэнхэр непэ анах мэхъанэ зыфашырэ лъэнэыкъо. Зеклокіэ-шыкіэ хэбзэ дэгъухэр сидигъуи цыфыр зылпурэх, зылжъирэх, ауми Ѣыгъын-шыуашэм уахещэми, укъыззерахэкыжыщтыр акылалыр (шэныгъэр) арэу зэрэштыр пышгъуушэ зэрэмыхъу-штыр мы юфтихъабзэмкіэ кла-гъэтхъыгъ.

Гущылакіэ «этикет», «камиль-фо», нэмькіхэм къарыкіхэрэл лекторием къафыраотолыгъ, хъакілакілакіэр мэфэким Ѣыщ зыэрэпшиштыр, Ѣыгъын-шуашэу зыщыплээмэ нахь къеклурэр, мэфэкі шуухафтыныр зыфэдэн фаер, ар зэрэптишт шыкіэр, гущылэ къыуатымэ, зеклоу, къикіеу псэлъе кіекі къэплошьуныр, ынэм узэрэпесын фэе шыкіэр, нэмькіхэри арагъашлагъ, зэкэ къафагъельгъуагъ элекроннэ шыкіэм тетэу. Ныбжыкіхэм ашышхэм упчэхэр къатыгъэх, джэуапхэри агъотыгъэх. Я XVIII-рэ лїешлэгъум фэдэ къабзэу, джырэ уаххтэми гъэпсыкіэ-шыкіэ дэгъубэ зэрэхэлтыр, ляпни шхъапи зыфэдэр зышлэрэр, культурэ хэлъеу, гъэсагъэ, цыиф дахэ зэрэххүрэм гу лъараагъетагъ. Тхыль къэгъэлгъонэу «Придворный музикальный этикет в России XVIII века» зыфиорэр афагъэхъазырыгъ ыкы ашо-гъашэгъонэу зыфагъэнэосагь.

**ДЗЭУКЬОЖ
Нуриет.**

Сурэтхэр: А. Іашын

Экологиер

Орхидее «ТХЬАГЬЭПЦЫР»

Мыеќопэ къэралыгъо технологическэ университетым инаучнэ юфышылхэмрэ истудентхэмрэ ильэсийбэ хъугъэ зипчагъэкіэ макіэу къэкырэ орхидеем ильэпкъ зэфэшхъаф 33-мэ якъэбар, къызыщыкырэ чыпэхэр, янэшанэхэр зыфэдэхэр зызэрагъашэхэрэр.

Адыгейим ичыгухэм къащагъотыгъэ орхидеехэр зэкэ ахэм къатхыхъагъэх, бэшлагъеу тишольтыр къыщымы-къыжыщтыгъэ лъепкъхэм ашышхэри къащагъотыгъэх. Аужырэ ильэситгүм зэхашэгъэ экспедициихэм орхидее лъепкъеу «Стевениелла сатириовидная» зыфиорэр фэдэ паркэу Тхъачайшхом къыщыхъагъэшыгъ. Къэгъэм ылжалсэ ильэсийбэрэ къодырэп, ильэс къэс зыкъыззиехы, итеплэ дахэ.

Экскурсиен зэхашэхэрэм Адыгэ Республиком тыкъэзыуухъэрэ дунаим икъеухъумэнкіэ ыкы чыюпсым икъекуаплэхэмкіэ и Гъэлорышланлэ иофышылхэрэ ахатыгъэх.

Къэгъагъеу орхидеем цыфхэр нахь благъеу нэуасэ фашынхэм пae экология шэныгъэхэм я Мафэу университетым Ѣыгъахъаунэфыкыгъэм аш фэгъэхъыгъэ лекции гъэшлэгъон къыщеджагъэх.

Юфтихъабзэм изэхэшэн дэлжъагъэх ашпъэрэ науч-

нэ юфышылхэр, биологическэ шеныхъэхэмкіэ докторэу Эмиллия Сиротюкэрэ экологиремэ тыкъэзыуухъэрэ дунаим икъеухъумэнрэкіэ университетым икъутамэ идоцентэу Галина Гунинарам. Орхидеехэр афэгъэхыгъэ тхыгъеу Ѣылакіэхэр агу къащагъэкыжыгъэх, ашкэ къэгъэгъе-уц гъугъэхэм яколлекциихэр агъефедагъэх.

Орхидеем идэхагъэ фэшхъафу «зээрэушири» уштаклохэм къыхагъэшцыгъ. Чыгум къызыхъэкырэм къыщегъэжъягаэу оклоджыфыкіэ къэгъагъэр хъалухэм «адэпсэ», зыр зыщыкілэрэмкіэ адэр къыдэлэпыэ, яшуагъэ зэрэгэкыжы. Щысэ: хъалухэр минералхэмкіэ, посымкіэ, Ѣыгъумкіэ орхидеем дэгугащэх, ежь къэгъагъэми хъалухэм ящыкагъэр алеклэгъахэ.

Университетым иофышылхэм къыззераорэмкіэ, орхидее лъепкъхэм ашыщэу процент 71-м язвите дэгъую плон плъэкыштэп. Шеныхъэлэхъхэм орхидее лъепкъ 33-у Адыгейим къыщыхъагъэшыгъэхэр зэкэ

Тхыль плъижым дагъэхъанхэу къыкілэхъ. А пчъагъэм Ѣыщэу 25-р ары тхыльым дэтхагъэр, ахэм ашыщэу 19-р Урысыем и Тхыль плъижым дэтых.

Къэкырэ пстэури зэрэтишыкагъэхэр цыифхэм ашлэним пae экологическэ гъэсэнхъэм фэгъэхъыгъэ дисциплинэхэр еджаплэхэм, коллежхэм ыкы ашпъэрэ еджаплэхэм ачлалхъэхэмэ инэу ишуагъэ къызэрэкющытэри лекцием Ѣыгъахъаунэфыкыгъ.

ШЬАУКЬО Аслъангугаш.

КІЭЛЭЦЫКЛУХЭМ КЬАГЪЭКЪЫХ

Къалэу Шъачэ иеджаплэхэм ащыпхырашыре проектышкоу «Школьный агропарк» зыфиорэм общественнэ мэхъанэ зэрилэр уахтэм кызэригъэльэгъуагъэм имызакъоу, феди къыты хъугъэ.

Кіэлэцыклюхэм шіеныхъеу ялэр, ясенаущыгъэ агъафедээз ежхэм пхъешхъэ-мышхъэ чыигхэр, хэтэрыкхэр агъэтыс-ханхэр, ахэм ящыклагъэр арасыллэнэр, лэжыгъэр къаугъо-ижъыныр ары пшъэрэль шъхьа-лэу проектым илэр. Ныбжыклюхэм сэнэхъатэу зэрагъэгъо-тыштым икъыххынкі ар 1-э-пэгъу афхъу.

— Блэкыгъэ ильэсүм имэ-льялфэгъу мазэ къыщегъэ-

хэтэхэр ялэхъе-мышхъэ чыигхэр, хэтэрыкхэр, цумпэхэр, кондэ зэфэшхъяфхэр, къэгъагъэхэр агъэтыс-хъагъэх. Етланэ ахэм якъэгъэкин ыуж итыгъэх, псыаклагъэхъуагъ, зищыклагъэр апклагъ, алэжыгъэр игъо зэхъум къаугъо-ижъыгъ. Проектым ипхырышин къыхэлэжъэр хъызметшланлэу «Солнечные сады» зыфиорэр гъэтисыжхэмкі къаделагъ, цумпэ, ежевикэ кондэ цыклюхэр, помидор рассадэхэр къаритыгъэх. Кіэлэцыклюхэм янэ-ятэхэмни ягуалеу ялахъ къыхалхъагъ.

Гъэорышланлэм къызэрэш-лиягъэмкі, мы уахтэм къалэм игурит еджеплэ 15-рэ кіэлэцыклю 1ыгъылэу 25-рэ проектым къыхлажъэ. Шъачэ гъэсэнгъэмкі исистемэ хэхъонгъэхэр егъэшыгъэнхэм тэгээпсихъээзэ программэм къыдыхлэлтагъэу 2022-рэ ильэсүм агропаркхэм ящыклагъэр ягъэоллэгъэнным сомэ мин 800 пэльягъэхъагъ.

Мы уахтэм амьгъафедэрэ чыгу гъэсэнгъэм иучрежде-нихэм ялэжжэп помо хъушт. Еджаплэхэм адэтигъэ фэбаплэу зэхэкуутагъэхэр агъэцеклэхых, хэтэжъи-хэр, чыиг хатэхэр аща-гъэпсих. Аужыре ильэсиплэ Шъачэ ирайон зэфэшхъяфхэм сэнэшхъяшланлэхэр, мылэрысэ ыкчи къужъ чыиг-

хатэхэр ялэхъе-мышхъэ чыигхэр, Еджаплэхэм яшхаплэхэм ежхэм къагъэкигъэу, экологилем ишапхъэхэм адиштэрэ, псауныгъэмкі зи-шыагъэ къэкlore пхъешхъэ-мышхъэхэмрэ хэтэрыкхэмрэ къашаштэ хъугъэ. Шъыпкъэ, джыри маклэ, икүштим фэдиз къаугъоирэп, ау ар егъэжавалэр ары, джыри бэ апе илтыр.

А зэптэумэ анэмыкілэ, кіэлэцыклюхэм ежхэм ушэтынхэр зэхашэнхэу проектым амал къареты. Шъачэ иагроном ныбжыклюхэм къалэм, районым яшлэнгъэ-практическэ конференциехэм теклонигъэхэр къащидэзыхъэхэр ахэтых, шыкілэгъэшлэгъонхэм кіэлэцыклюхэр кіэшакло афхъу.

Проектым хэлэжъэр учреждение пэпчь нэмийкхэм къахэзгъэштэштэш шыкілэхэр зэригъэ-федэхэрэм мэхъанэ зэрилэр Гъэорышланлэм къыщыхагъэштэш. Гүшүлэм пае, ботаническэе «шпалернэкілэ» заджэхэрэ чыиг хатэхэр ашыих, ежхэм алашхъэктэ тепльэ гъэнэфагъэ чыиг цыклюхэм, куандэхэм араты, чылпэр къэзыгъэдэхэрэ архитектурнэ пкыгъохэр адагъууцо. Субтропическэ пхъешхъэ-мышхъэ чыигхэу Шъачэ нэмийкхэм къахэзгъэштэхэрэ агропаркхэм зэкэмми адэт.

— Гүшүлэм пае, селоу Сергей-Поле ия 85-рэ еджаплэ

дэшхо ыкчи кіэ зэриль пхъешхъэ-мышхъэхэр кызэпыкілэр чыиг лъэпкъхэм нахыбэу апиль, Лао иеджаплэу N 77-м икіэлэдже-джаклохэм хэтэрыкхэр, уц іэзэгъухэр къагъэких, Хаджыкью дэт еджаплэмрэ кіэлэцыклю 1ыгъылэу 1ыгъылэмрэ «Черкес чыгъхатэхэм» нахь дахыхыгъэх. Адыгэхэм мылэрысэ, къужъ, хъырцэ, айва, шхъомч ыкчи дэжье чыгъхэр Кавказ имээхэм къащагъэкиштыгъэх. Еджаплэм иагропарк пшъэрэль шъхьа-лэу илэр тарихь-культура кіэнным имузей зэхүүгъэу щытынр, чылпэм къыщыхъу-гъэу, исыгъэ лъэпкъым къыгъэкиштыгъэхэм ягенофонд къызэтегъэнэгъэнэр ары, — къыщауагъ гъэсэнгъэмрэ шіеныхъемрэкілэ Гъэорышланлэ.

Хаджыкью икіэлэцыклю 1ыгъылэ агропаркхэм яспециалистхэмрэ ялашхэрэ алае семинареу Ѣыклюагъэм а зэпстэр къащыфалотагъ. Кіэлэцыклюхэм зэхагъэуцогъэ сценкеу «Хэубэнкілэ» зэджа-гъэхэр къафагъэльэзэуагъ, адигэ къуаер зыхэль шхыныгъохэр, хэубэнрэ зэрэпшыщхэмкі мастер-классхэр къафатыгъэх.

Ныбжыклюхэм

Сурэтхэр: Шъачэ иадминистрации гъэсэнгъэмрэ шіеныхъемрэкілэ и Гъэорышланлэ.

жагъэу штэмэ, гъэсэнгъэм иучреждение 25-мэ апэрэу «кіэлэцыклю агропаркхэр» ашагъэпсигъэх, — къыщаотагъ Шъачэ иадминистрации гъэс-

нагъэмрэ шіеныхъемрэкілэ и Гъэорышланлэ. — Охътэ кікыл хэтжъыехэр ашыгъэх, ахэр тагъэм щыухъумэгъэнхэм пae бгъагъэхэр атырагъэуцагъэх,

Мыгъэ апэрэу бжъэхэр почтэмкілэ атлупшыгъэх

Мыгъэрэ гъатхэр зэрэчылагъэм къихэкілэу почтэмкілэ бжъэхэр зыщатлу-пцырэ уахтэр гужуагъэ хъугъэ. Ары нахь мышлэми, бжъэ псаухэр зидэс апэрэ къемланхэр Нижегородскэ, Пензенскэ, Костромской ыкчи Волгоград хэкухэм афагъахыгъэх.

2022-рэ ильэсүм Адыгейим ибжъахъомэ гъогогъуи 100 фэдизрэ бжъэ псаухэр зидэс къемланхэр агъахыгъэх, почтэм иофышэмэ ахэм атыратхэ: «Шъу-

сак! Бжъэхэр псаух! Зэптырышумыгъаз, тыгъэм хэшумыгъэль». Аш фэдэ тхыгъэхэр зэгъэпкыгъэ къемланхэр адрэхэм къахахыхэш, шхъафэу зеращэх.

«Жыкыжыж» макъэ къызпыуукырэ къемланхэр предпринимательхэмии, цыиф къызэрклохэмии атлупшых. Пхъэм хэшүкыгъэ «унэмэ» ашалыгхэу бжъэхэр зэращэх. Къемланэ пэпчь жыз зэрэдэхъащтыр къащыдальтагъ, контейнер заулхэу, зэхэшхагъэхэр зэхэтых. Бжъашло пэпчь тоф зышэшт бжъэ пшыклатум нэс игъусэу зекло гъогум төхъэх. Гъогум тетыфхэ ашхыщт гъомылэ 1ашури контейнермэ ариль. Анах къемланэн ийнм бжъэ 50-м нэс дафэ, бжъэ тофшаклохэри ахэм ахэтых.

Бжъэхуунын фэгъэзэгъэ Краснодарскэ опытнэ станцием почтэкіл бжъэхэр зигъахыхэрээр ильэс 40-м къеххуужыгъ.

Кушъхъэфэчъэ спортыр

Ящэнэрэ чыпIэр къидихыгъ

Кушъхъэфэчъэ спортымкэ Урысыем ипервенствэу къалэу Ижевскэ щыкуагъэм Адыгейим щыщ Тасия Чуренковам ящэнэрэ чыпIэр къидихыгъ. Ар спортымкэ мастер, шыхъэзэкъо зэнэкъокуухэм къадыхэлтыгъэу километрэ 25-рэ хурэе гоогууланэр псынкэу къэзычыгъэхэм ашыщ хуугъэ.

Урысыем ишъольыри 10-мэ къарыкыгъэ спортсменкэхэм типшьэшье ныбжыкээр янекъо-къугъ. Ахэм ахтэгъэх спортымкэ мастер 12 юкы кандидати 7. Жы щымыгъэу, температурэр градус 18-м клахъэу юфтхъабзэр куягъэ. Адыгейим илъыкло икъэгъэлъэгъон такъикъ 38-м тэклү ехъу. Я 4-рэ чыпIэр къидэзыхыгъ Анастасия Печерских (Санкт-Петербург) икъэ-

гъэлъэгъон егъэшшагъэм ар зы нэгъэуплэгъукэ нахь псынк. Ятюнэрэ чыпIэр къидихыгъ Самарскэ хэкур къэзыгъэлъэгъогъэ Дарья Фоминам. Теклоныгъээр зыфагъэшшошагъэр Иркутскэ хэкум щыщ Дарья Бунеевар ары.

Адыгейим испортсменкэ юкы аш итренерэу Алексей Войновым тафэгушо, тапэкIи гъэхъэгъэшшу-хэр ашынхэу афэтэло.

Шапхъэхэр

Зызыушэты зыштоигъохэм апай

Урысые физкультурэ-спорт комплексэу «Юофшэнным юкы зыкъеухумэжынным сафэхъазыр» зыфиорэм къидихэлтыгъэ шапхъэхэм ятын шъухэлэжьэнэу шъурегъэблагъэ Мыекъуапэ физическэ культурэмкэ юкы спортымкэ и Комитет.

Мыщ епхыгъэ зичээзыу юфтхъабзэр жыныгъуакэм и 29-м щегэжьагъэу мэжьюогъум и 4-м нэс клоцт. Нэбгырэ пэпчь тхъамафэм имэфэ гъэнэфагъэ къыхихыныш, ифизическэ ухьзазырынгъэ ыуплээ-күн ылтэгъыншт. Ушэтынхэм ахэлажъэхэрээр аныбжь ельтыгъэу зэтэутыгъэх.

Урысыем и Президентэу Владимир Путиным инаашьокэ 2014-рэ ильэсийн спорт комплексэу «Юофшэнным юкы зыкъеухумэжынным сафэхъазыр» зыфиорэм иоофшэн ригъэжьэжьагъэ. Шапхъэхэр зэрифэшшуашшу зытихэрэм дышъэ, тыжын юкы джэрэ бгэхэлхъэхэр аратых.

Юфтхъабзэм шъухэлэжьэнным фэш сайтэу www.gto.ru зыфиорэм зышиштухын, нэужум номер гъэнэфагъэ къышшутын фае. Аш ылж шапхъэхэр шъутын шъузэрэхэзшырээр къэзыушхъатырэ льэу тхылтыр сайтэу www.orgeo.ru зыфиорэмкэ къэшшутын, джащ фэдэу шъуипсаунгъэ шапхъэхэм зэрадиштэрэр зэрэйтхэгъэ медицинэ тхъялэр зыдэшшуыгъын фае. Нахь игъэлжтогъэ къэбар ижъугъотэшт социальнэ хытын «Вконтакте» зыфиорэм зэхэшшаклохэм официальнэ нэклубгоу къыщызэлхуигъэм.

**Зэхэзыщагъэр
ыкы къыдэзы-
гъэкъырэр:**
АР-м лъэпкэ Йоххэм-
кэ, Ыкыб къэралхэм
ащыпсэурэ тильэпкэ-
гъухэм адьярэз эзхы-
ныгъэхмкэ юкы
къэбар жуугъэм
иамалхэмкэ и Комитет

Адресыр:
385000
къ. Мыекъуапэ,
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер
зыдэшырэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79
Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кээ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэхмкэ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээ, шрифтыр
12-м нахь цыкынэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэклигъэлжыхъэх.
E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушхъатыгъэр:
УФ-м хуутын Йоххэмкэ,
телерадиокъэтын-
хэмкэ юкы зэлъы-
Исыккэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
ЧыпIэ гъэйоры-
шапI, зэраушхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Зэклэмкэ
пчагъэр
4246**
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 858

Хэутынным
уцыккэхэнэу
щыт уаххатэр
Сыххатыр
18.00
Зыщыхаутырэр
уаххатэр
Сыххатыр 18.00

Редактор шхъялэр
Мэшлэкъо С. А.

Редактор шхъялэм
игуадзэр
Тэу З. Дз.

Пшъэдэкъыж
зыхыре
секретарыр

Тхъархъохьо А. Н.